

AGNIESZKA STOLARSKA

RYNEK KREDYTOWY W POLSCE

Produkty kredytowe są podstawą działalności operacyjnej banków komercyjnych. Udzielanie kredytów jest podstawowym rodzajem czynnych operacji bankowych. Jednocześnie banki komercyjne pełnią w gospodarce rynkowej funkcję wyspecjalizowanych pośredników finansowych. Każdy podmiot gospodarczy w pewnym okresie swego funkcjonowania zmuszony jest do poszukiwania źródeł finansowania swojej działalności. Może to być wynikiem ograniczenia poziomu posiadanych kapitałów oraz wzrostu zapotrzebowania na środki finansowe. Taka sytuacja wymusza na podmiotach wykorzystanie alternatywnych form finansowania zewnętrznego.

Jednym ze źródeł finansowania przedsiębiorstw jest kredyt. Kryteria i warunki udzielania przez banki kredytów wpływają zarówno na działalność podmiotów gospodarczych, jak i ich dalszy rozwój. Artykuł zawiera analizę sytuacji na rynku kredytowym. Oparta jest ona na wynikach ankiety przeprowadzonej przez Departament Systemu Finansowego NBP. Badanie obejmowało przełom września i października 2005 r., zostało przeprowadzone wśród 24 banków, których łączny udział należności od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych w portfelu sektora bankowego wynosi 79,3%.

1. KREDYT BANKOWY, RODZAJE

Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przezna-

Dr AGNIESZKA STOLARSKA – adiunkt Katedry Strategii Ekonomicznych i Marketingu w Instytucie Zarządzania i Marketingu na Wydziale Nauk Społecznych KUL; adres do korespondencji: astolar@kul.lublin.pl

czeniu na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu¹. Udzielanie kredytów przez banki jest podstawowym rodzajem czynnych operacji bankowych. Konsekwencją tej działalności jest poszukiwanie przez banki źródeł jej finansowania w postaci gromadzenia wkładów i oszczędności. Jest to tradycyjny sposób pojmowania istoty działalności bankowej. Oczywiście banki oprócz udzielania kredytów i gromadzenia oszczędności prowadzą i inne operacje bankowe. Na przykład należy do nich lokowanie środków powierzonych przez klientów i własnych w papierach wartościowych, cechą tych operacji jest działanie banku na własny rachunek i ryzyko. Banki prowadzą również rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe osób fizycznych, rachunki bieżące podmiotów gospodarczych, dokonują rozliczeń pieniężnych itd. Ustawa Prawo bankowe określa dokładnie rodzaje czynności wykonywanych przez banki, wymieniając jednocześnie czynności zarezerwowane wyłącznie dla działalności bankowej oraz czynności, które mogą być wykonywane przez banki i inne instytucje finansowe. W niniejszej pracy chciałabym skupić się tylko na udzielanych kredytach.

Polskie prawo bankowe uzależnia przyznanie kredytu od zdolności kredytowej, rozumianej jako zdolność kredytobiorcy do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w umownych terminach². Zdolność kredytowa nie może być przedmiotem negocjacji, a jej oceny dokonuje samodzielnie bank kredytodawca. Kredyt jest udzielany na podstawie umowy kredytowej, która ma formę pisemną i precyzuje prawa i obowiązki obu stron. Umowa o kredyt ma charakter cywilnoprawny.

Operacje kredytowe można sklasyfikować na podstawie płynności i metod udzielania kredytu, a także jego celu. W pierwszym przypadku decyduje termin, na jaki bank udziela kredytu. Stąd wyróżniamy kredyty:

- krótkoterminowe, udzielane na okres do 1 roku;
- średnioterminowe, z terminem spłaty od 1 roku do 3 lat;
- długoterminowe, z terminem spłaty powyżej 3 lat.

Drugi rodzaj klasyfikacji dotyczy metod udzielania kredytów. Kredyty mogą być udzielane w rachunku bieżącym (otwartym) i kredytowym (pożyczkowym).

¹ Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 ze zmianami, Dz. U. 2003, Nr 65, poz. 594, art. 69, pkt 1.

² *Banki, rynek, operacje, polityka*, praca zb. pod red. W. L. Jaworskiego, Warszawa: Poltext 2004, s. 101.

Kredyty mogą być udzielane na wyraźnie określone cele. Kredyt inwestycyjny finansuje określone zamierzenia inwestycyjne, kredyty obrotowe finansują działalność eksploatacyjną. Oprócz kredytów finansujących potrzeby przedsiębiorstw, banki udzielają kredytów na cele określone w oddzielnych umowach kredytowych, na przykład kredyty sezonowe³. Można jeszcze pokusić się o klasyfikację dotyczącą zabezpieczenia kredytów. Mogą być udzielane pod zastaw nieruchomości, tzw. kredyty hipoteczne.

Wobec małych i średnich przedsiębiorstw banki mogą prowadzić preferencyjną politykę kredytową. Stosownie do prawa działalności gospodarczej państwo stwarza korzystne warunki dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, m.in. przez ułatwianie dostępu do środków finansowych pochodzących z kredytów i poręczeń kredytowych.

Kredyty bankowe są jednym z najbardziej złożonych produktów marketingowych banków. Do niedawna podstawową rolę wśród kredytów dla ludności odgrywały kredyty w formie salda debetowego, odnawialne w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, ratalne, na zakup pojazdów i sezonowe. Obecnie w strukturze udzielanych kredytów gospodarstwu domowemu rośnie udział kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie oraz kredytów związanych z funkcjonowaniem kart kredytowych⁴.

Kredyty jako produkty marketingowe zaspokajają w pierwszej kolejności klientowską potrzebę odroczenia zapłaty. Wiąże się ona z niezgodnością w czasie strumieni faktycznych dochodów i koniecznych wydatków konsumpcyjnych. Popyt na kredyt kształtuje się m.in. w zależności od ogólnej sytuacji gospodarczej i kierunków jej zmian, poziomu dochodów ludności, poziomu stóp procentowych. W ostatnich latach można zauważyć wzrost znaczenia kredytów w finansowaniu zakupu dóbr i usług przez konsumentów. Wobec zmian w otoczeniu marketingowym banki reagują poprzez intensyfikację i indywidualizację swojej oferty kredytowej.

³ Tamże, s. 104.

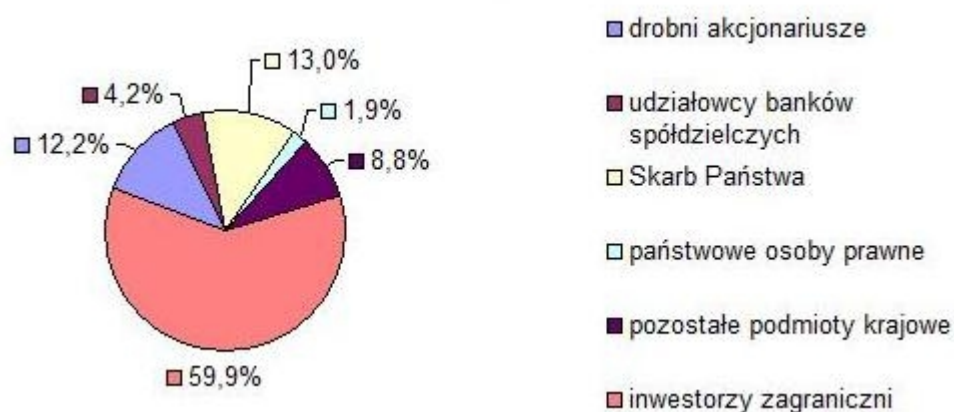
⁴ A. K o w a l c z y k, *Czy reklamy kredytów bankowych mogą być etyczne?*, „Bank i Kredyt” 2005, nr 3, s. 67.

2. SYTUACJA NA RYNKU BANKOWYM

Na koniec czerwca 2005 r. działalność operacyjną prowadziło 55 krajowych banków komercyjnych, 592 spółdzielcze oraz 5 oddziałów instytucji kredytowych⁵.

Strukturę własnościową banków w Polsce przedstawia wykres. Największą część aż 59,90% posiadają inwestorzy zagraniczni. Skarb Państwa posiada 13%, państwowe osoby prawne – 1,9%, drobni akcjonariusze – 12,2%, udziałowcy banków spółdzielczych – 4,2%, pozostałe podmioty krajowe – 8,8%.

Sytuacja taka, w której kapitał zagraniczny stanowi 60% w kapitale akcyjnym banków, może oznaczać, że banki będą działały zgodnie z potrzebami zagranicznych akcjonariuszy. Wobec tego finansowane będą tylko takie przedsięwzięcia, które nie kolidują z ich interesem. W sytuacji kryzysowej banki zagraniczne mogą pozbawić gospodarkę polską środków i przekazać ją do innych krajów. NBP nie będzie mógł oddziaływać efektywniejszą pomocą instrumentów pieniężnych⁶.

Wykres 1. Struktura własnościowa banków w Polsce

Źródło: Sytuacja finansowa banków w I półroczu 2005 r. synteza, NBP, Warszawa, październik 2005

⁵ Sytuacja finansowa banków w I półroczu 2005 r. synteza, NBP, Warszawa, październik 2005, s. 6.

⁶ W. L. J a o r s k i, *System bankowy w Polsce*, w: *Współczesny bank*, praca zb. pod red. W. L. Jaworskiego, Warszawa: Poltext 2002, s. 84.

W I półroczu 2005 r. aktywa sektora bankowego i banków komercyjnych wzrosły o 5,9%, a spółdzielczych o 9,2%. Tempo wzrostu było wyższe niż przed rokiem. Przyczyniło się do tego przyspieszenie wzrostu kredytów dla sektora niefinansowego, dzięki któremu w końcu czerwca osiągnęły poziom 225,1 mld zł⁷. Zwiększenie portfela było efektem wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych. W II kwartale odnotowano szybszy wzrost kredytów walutowych. Efektem zadłużenie gospodarstw domowych denominowane w walutach obcych było w końcu czerwca o 21,6% wyższe niż w grudniu 2004 r., z tytułu kredytów mieszkaniowych o 24%, podczas gdy w złotych o 6,8%. Zadłużenie przedsiębiorstw w walutach obcych wzrosło o 4,3%. Przyczyniła się do tego utrzymująca się w pierwszych dniach marca aprecjacja złotego oraz różnice między oprocentowaniem kredytów złotych i walutowych. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych zmalały w I półroczu 2005 r. o 4,2%⁸.

Zmniejszyło się ryzyko kredytowe mierzone udziałem należności zagrożonych w portfelu. Udział należności zagrożonych w należnościach od klientów obniżył się o 1,4 pkt. proc. (do 9,2%). W bankach spółdzielczych dynamika kredytów dla sektora niefinansowego była niższa zarówno od uzyskanej w analogicznym okresie roku 2004, jak i w porównaniu z bankami komercyjnymi⁹. Przyczynił się do tego wyraźnie niższy wzrost kredytów dla rolników indywidualnych. Głównym czynnikiem wzrostu portfela kredytowego były kredyty inwestycyjne, głównie dla rolników indywidualnych (o 8,1%), a także na nieruchomości (o 16,3). Znacząco zwiększyły się kredyty dla przedsiębiorstw na finansowanie bieżącej działalności. Zadłużenie przedsiębiorstw w bankach wzrosło o 14,1%, a gospodarstw domowych o 4,1%. Wysoka jakość portfela kredytowego banków spółdzielczych wynikała ze znacznego w nim udziału (40,4%) zadłużenia rolników indywidualnych, które charakteryzowało się tylko 2,4% odsetkiem należności zagrożonych. Niski był również ten udział w zadłużeniu osób prywatnych (5,3%).

⁷ O 6,7% wyższy niż w grudniu 2004 r.

⁸ Sytuacja finansowa banków w I półroczu 2005 r. synteza, s. 9.

⁹ Tamże, s. 15.

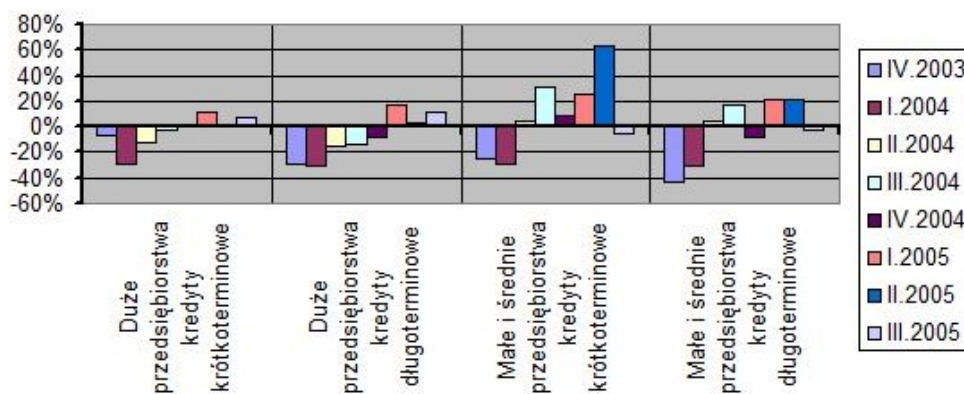
3. SYTUACJA NA RYNKU KREDYTOWYM

Analiza sytuacji na rynku kredytowym została oparta na wynikach ankiety przeprowadzonej przez Departament Systemu Finansowego NBP w 2005 r. Zawiera stosowaną dotychczas przez banki politykę kredytową oraz kształtowanie się popytu w III kwartale 2005 r., jak również przewidywania banków na IV kwartał 2005 r. Zaprezentowane wyniki dotyczą przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Polityka kredytowa banków w III kwartale 2005 r. nie zmieniła warunków i kryteriów udzielania kredytów w sektorze przedsiębiorstw. Natomiast w sektorze gospodarstw domowych utrzymuje się tendencja do łagodzenia polityki kredytowej zarówno w segmencie kredytów mieszkaniowych, jak i konsumpcyjnych.

Przedsiębiorstwa

W III kwartale 2005 r. banki nie zmieniły kryteriów przyznawania kredytów dla dużych przedsiębiorstw, również zanikła tendencja do łagodzenia polityki kredytowej w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Choć niektóre banki zaostrzyły kryteria przyznawania kredytów¹⁰.

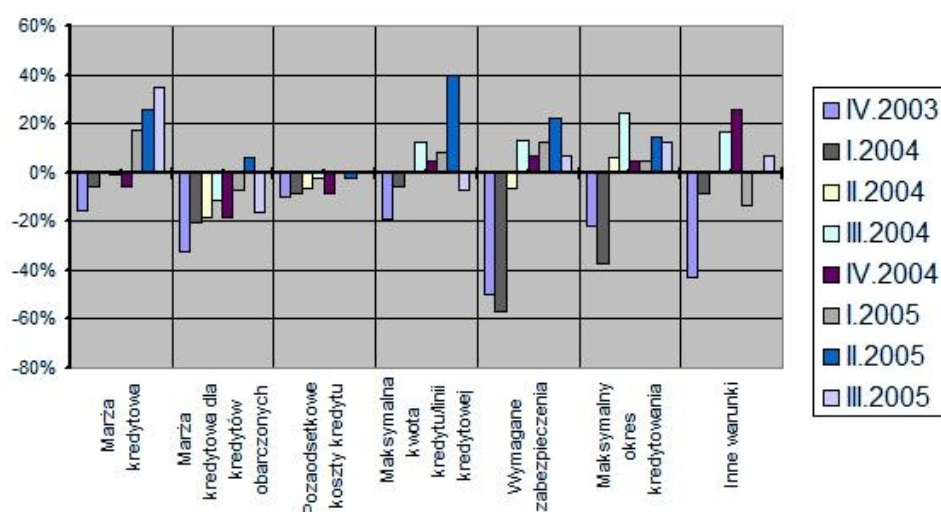
Wykres 2. Kryteria kredytów dla przedsiębiorstw

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym – wyniki ankiety, IV kwartał 2005, NBP, Warszawa, październik 2005

¹⁰ Sytuacja na rynku kredytowym – wyniki ankiety, IV kwartał 2005, NBP, Warszawa, październik 2005, s. 3.

W IV kwartale banki przewidują łagodzić kryteria i warunki udzielania kredytów. Wyższy odsetek banków przewiduje złagodzenie warunków i kryteriów udzielania kredytów zarówno krótkoterminowych, jak i długoterminowych.

Dotychczas łagodzenie polityki kredytowej polegało najczęściej na zmniejszeniu marży kredytowej oraz wydłużeniu okresu kredytowania¹¹.

Wykres 3. Warunki przyznawania kredytów (stan)

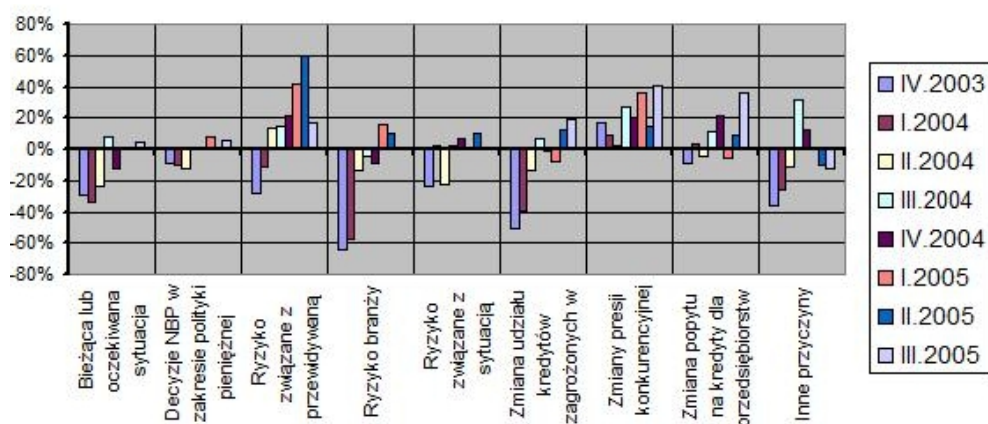
Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

Banki, które zmieniły politykę kredytową, uznały, że najważniejszymi przyczynami były wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków i zmiana popytu na kredyty dla przedsiębiorstw.

Banki przewidują, że w IV kwartale popyt na kredyty będzie nadal szybko rósł. Spodziewają się silniejszego wzrostu popytu na kredyty długoterminowe w sektorze dużych przedsiębiorstw. Do tej pory do wzrostu popytu najbardziej przyczyniły się: wzrost zapotrzebowania na finansowanie inwestycji, finansowanie zapasów i kapitału obrotowego. Wśród innych przyczyn banki najczęściej wymieniały wzrost zapotrzebowania na finansowanie związane z restrukturyzacją długu oraz łagodzenie warunków udzielania kredytów. Również wpływ na zaciąganie kredytów miały prowadzone przez banki kampanie reklamowe¹².

¹¹ Tamże, s. 4.

¹² Tamże, s. 6.

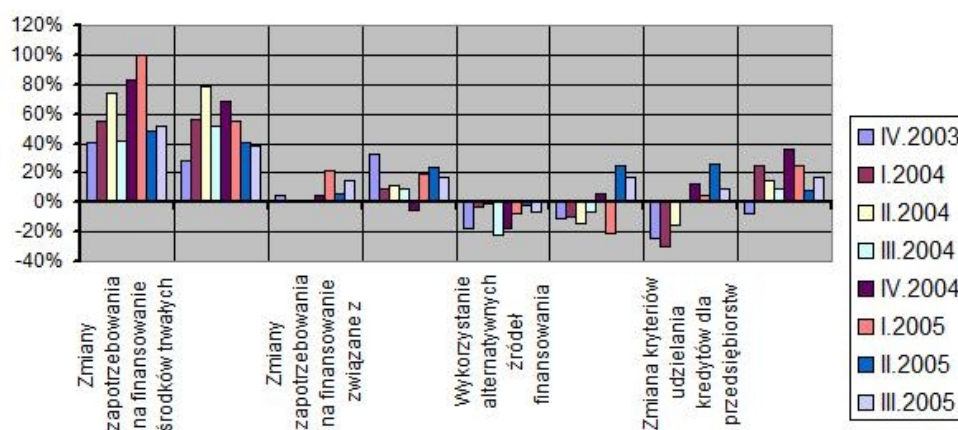

Wykres 4. Przyczyny zmian polityki kredytowej (stan)

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

Gospodarstwa domowe

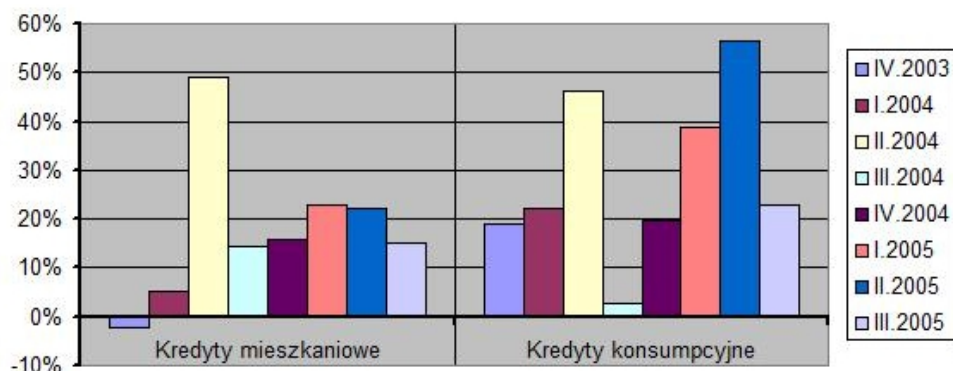
Znaczna większość banków nie zmieniała kryteriów przyznawania kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych (85,1%). W skali sektora polityka kredytowa w segmencie kredytów mieszkaniowych została złagodzona, w porównaniu z okresem poprzednim¹³.

Wykres 5. Przyczyny zmian popytu na kredyt (stan)

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

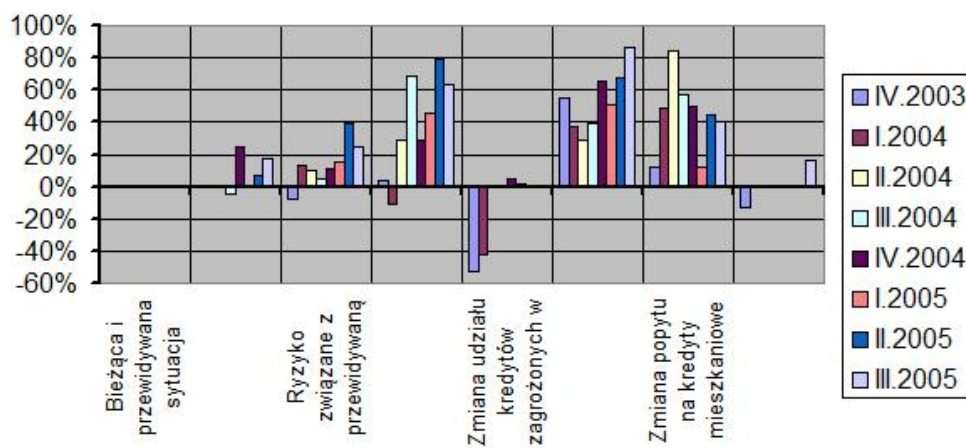
¹³ Tamże, s. 5.

Wykres 6. Kryteria kredytów (stan)

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

Największy wpływ na złagodzenie warunków przyznawania kredytów mieszkaniowych miał wzrost presji konkurencyjnej. Banki najczęściej zmniejszały wymagany udział własny kredytobiorcy w inwestycji, niektóre banki zmieniły warunki monitoringu procesu budowlanego.

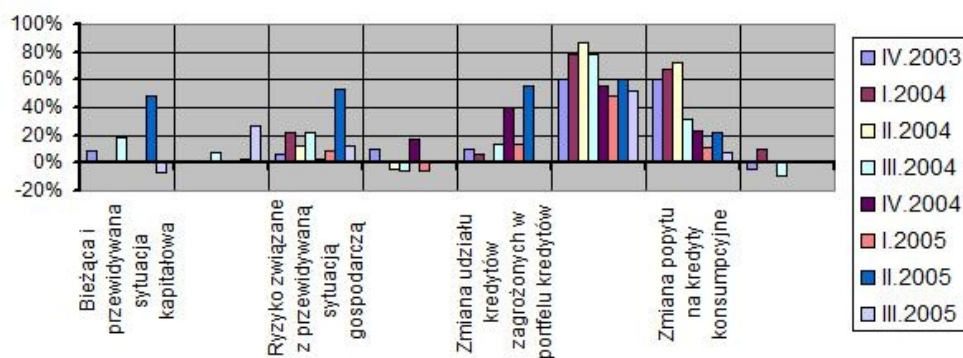
Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej (stan)

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

Dominującą przyczyną zmian polityki kredytowej banków w zakresie kredytów konsumpcyjnych był wzrost presji konkurencyjnej. Dodatkowo

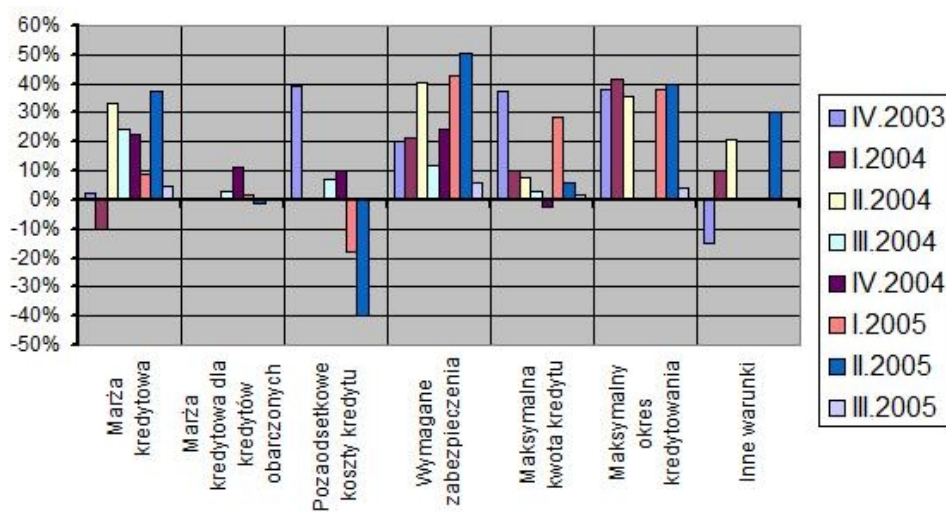
istotnym czynnikiem był wpływ decyzji NBP w zakresie polityki pieniężnej oraz ryzyko związane z przewidywaną sytuacją gospodarczą kraju¹⁴.

Banki obniżały wymagania dotyczące zabezpieczeń, wydłużały okres spłaty kredytów, zmniejszały marżę kredytową¹⁵.

Wykres 8. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne (stan)

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

Wykres 9. Warunki kredytu konsumpcyjnego

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

¹⁴ Tamże, s. 7.

¹⁵ Tamże.

Popyt na kredyty mieszkaniowe zmniejszył się w III kwartale, chociaż niektóre banki odnotowały wzrost. Świadczyć to może o dużej konkurencji wśród banków w tym segmencie. Popyt zgłaszany bankom na kredyty mieszkaniowe koncentruje się w tych bankach, które mają najbardziej atrakcyjną ofertę lub których oferta jest najsilniej promowana. W przypadku kredytów konsumpcyjnych pojawił się spadek popytu na te kredyty. Banki przewidują, że to jednorazowy charakter¹⁶.

W I półroczu 2005 r. nie wystąpiły zjawiska mogące zagrozić stabilności systemu finansowego. Dobra sytuacja instytucji finansowych wynikała z utrzymania korzystnych tendencji wśród klientów, tj. wysokiej rentowności przedsiębiorstw oraz wzrostu dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych.

Tendencje w zakresie wzrostu kredytów znalazły odzwierciedlenie w zmianie wskaźników płynności przedsiębiorstw. W porównaniu z IV kwartałem 2004 r. obciążenie długiem w I kwartale 2005 r. zmniejszyło się w skali całego sektora o 1,3 pkt. proc. Spadek wskaźnika obciążenia kredytami był mniejszy i wyniósł 0,1 pkt. proc. Przedsiębiorstwa likwidują swoje zobowiązania, ale inne niż kredyty i pożyczki. Na podstawie dostępnych danych można spodziewać się, że w nadchodzących kwartałach inwestycje będą coraz istotniejszym czynnikiem wzrostu PKB, co powinno sprzyjać wzrostowi kredytów dla przedsiębiorstw¹⁷. Poprawi się również zdolność do obsługi zadłużenia gospodarstw domowych.

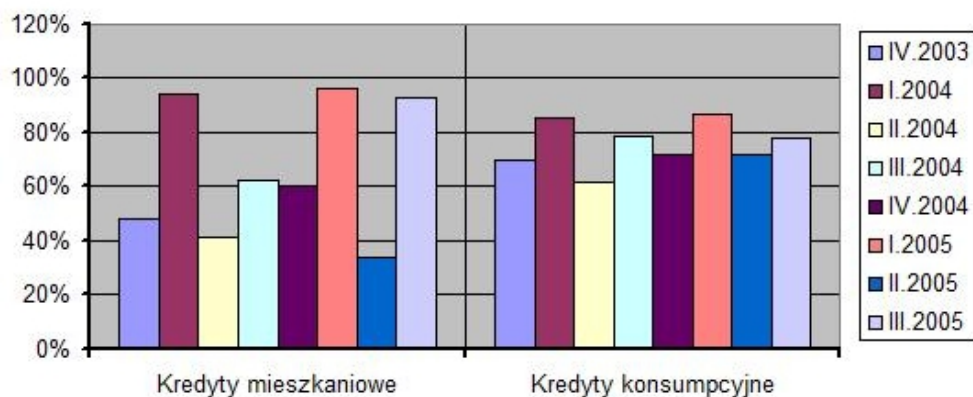
Sytuacja finansowa gospodarstw domowych również uległa poprawie. Wynikała ona ze wzrostu wynagrodzeń, poprawy sytuacji na rynku pracy. O poprawie sytuacji gospodarstw domowych może świadczyć szybki wzrost kredytów udzielonych im przez banki. Szczególnie szybki wzrost nastąpił wśród kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych. Przyczyniła się do tego również łagodzona przez banki polityka kredytowa, o której pisałam wcześniej¹⁸.

Rosnąca akcja kredytowa w sektorze gospodarstw domowych zwiększyła ich obciążenie kredytami. Rosnący wzrost dochodów sprawiał, że wskaźnik obciążenia kredytami rósł w umiarkowanym tempie. Poziom wskaźnika obciążenia długiem jest jednym z najniższych w Unii Europejskiej, co wynika z relatywnie niskiego wykorzystania kredytów przez gospodarstwa domowe w Polsce. Całkowite zadłużenie w skali sektora w Polsce nie przekracza wiel-

¹⁶ Tamże, s. 8.

¹⁷ Przegląd stabilności systemu finansowego, I półrocze 2005 r., NBP, Warszawa, październik 2005, s. 3.

¹⁸ Tamże, s. 8.

Wykres 10. Popyt na kredyty (przewidywania)

Źródło: Sytuacja na rynku kredytowym, IV kwartał 2005

kości 2,5-miesięcznych dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych, natomiast w większości krajów Unii Europejskiej zadłużenie przekracza wielkość rocznych dochodów do dyspozycji¹⁹. Spadek oprocentowania kredytów, w szczególności mieszkaniowych, sprawił, że pomimo wzrostu zadłużenia gospodarstw domowych obciążenie dochodu do dyspozycji odsetkami ustabilizowało się na poziomie około 0,43%. W porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej poziom wskaźnika jest nadal niski, co wynika z niskiego wykorzystania kredytu bankowego przez gospodarstwa domowe w Polsce²⁰.

ZAKOŃCZENIE

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w polskim sektorze bankowym są kredyty dla sektora niefinansowego. W strukturze portfela kredytowego przeważają kredyty dla przedsiębiorstw. Niemniej jednak utrzymuje się tendencja do wzrostu znaczenia kredytów dla gospodarstw domowych, w tym przede wszystkim kredytów dla osób prywatnych. W pierwszym półroczu 2005 r. poprawiła się jakość należności od wszystkich grup klientów sektora bankowego. Na koniec czerwca wskaźnik kredytów zagrożonych²¹ łącznie dla wszystkich sektorów wynosił 8,8%. Poprawa jakości portfeli kredytowych

¹⁹ Tamże, s. 9.

²⁰ Tamże, s. 10.

²¹ Definiowany jako udział kredytów zagrożonych w kredytach dla danego sektora.

nastąpiła w wyniku utrzymującej się dobrej sytuacji przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, jak również dalszego wzrostu akcji kredytowej banków. W 2004 r. zmieniły się kryteria klasyfikacji kredytów do poszczególnych kategorii ryzyka, co nie miało większego wpływu na jakość portfeli kredytowych. Oznacza to, że zmiany wskaźnika kredytów zagrożonych były wynikiem poprawy sytuacji kredytobiorców, nie zaś zmian regulacyjnych. Wśród kredytów dla gospodarstw domowych wysoką jakością wyróżniały się kredyty na cele mieszkaniowe. Obserwujemy wzrost udziału tych kredytów w strukturze portfela kredytowego, co z kolei jest korzystne i sprzyjające stabilności sektora bankowego.

Odzwierciedleniem lepszej sytuacji finansowej gospodarstw domowych jest odczuwany przez banki silnie rosnący popyt na kredyt, głównie mieszkaniowy. Banki od dłuższego czasu łagodzą politykę kredytową, co jest jedną z przyczyn wzrostu popytu na kredyty. Łagodzenie warunków udzielania kredytów nie wpływa na jakość kredytów, tylko na zyskowność banków w bieżącym okresie, ale może to spowodować, że banki zaczną udzielać kredyty osobom o niskiej zdolności kredytowej, co może stanowić zagrożenie dla ich wyników finansowych w późniejszym okresie. Obecnie można jednak stwierdzić, że poprawa sytuacji finansowej gospodarstw domowych doprowadzi do poprawy jakości portfela kredytów. Na spadek udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów gospodarstw domowych częściowo wpłynie efekt statystyczny związany z szybkim przyrostem kredytów. Negatywne skutki zbyt szybkiego wzrostu kredytów mogą ujawniać się w perspektywie kilku lat jako wzrost wskaźnika kredytów zagrożonych.

W warunkach rosnącej konkurencji podstawowym celem banków staje się wzmocnienie pozycji rynkowej. Jednym ze środków jest kreowanie przez banki popytu na kredyt poprzez zmniejszanie wymagań stawianych klientom w zakresie zabezpieczeń, minimalnego dochodu, ponadto wydłużanie okresu kredytowania, obniżanie marży kredytowej oraz stosowanie innych ułatwień. Działania te mogą w przyszłości wpłynąć na jakość portfela kredytowego, a w konsekwencji na wynik finansowy banków i całego sektora bankowego.

BIBLIOGRAFIA

- Banki polskie u progu XXI wieku, praca zb. pod red. W. L. Jaworskiego, Warszawa: Poltext 1999.
- Banki, rynek, operacje, polityka, praca zb. pod red. W. L. Jaworskiego, Warszawa: Poltext 2004.

Bankowość wobec procesów globalizacji, praca zb. pod red. L. Pawłowicza, R. Wierzby, Gdańsk: Uniwersytet Gdański 2003.

K o w a l c z y k A.: Czy reklamy kredytów bankowych mogą być etyczne?, „Bank i Kredyt” 2005, nr 3.

Przegląd stabilności systemu finansowego, I półrocze 2005 r., NBP, Warszawa, październik 2005.

Sytuacja finansowa banków w I półroczu 2005 r. synteza, NBP, Warszawa, październik 2005.

Sytuacja na rynku kredytowym – wyniki ankiety, IV kwartał 2005, NBP, Warszawa październik 2005.

Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 ze zmianami, Dz. U. 2003 r., Nr 65, poz. 594, art. 69, pkt 1.

Współczesny bank, praca zb. pod. red. W. L. Jaworskiego, Warszawa: Poltext 2002.

www.nbp.pl

CREDIT MARKET IN POLAND

S u m m a r y

One of the sources to finance enterprises is credit. The criteria and conditions for banks to give credits affect both the activity of business subjects and their further development. The paper contains an analysis of the situation in the credit market. It is based on the results from a survey conducted by the Department of the Finance System of the National Bank of Poland. The survey encompassed the period between March and April 2005 and was conducted among 24 banks.

A consolidation of the bank sector, the increase of the importance of foreign banks, and the establishment of parbank institutions increase competition on the market of financial services. Banks search after methods to elicit information that would help them make decisions.

The situation on the credit market affects the functioning of the whole financial system. The majority of banks does not predict changes in credit policy. A change may temper the conditions and criteria on which to give credits. They essentially affect the management of corporate finances. It is also important how banks elicit information about the modes of financing.

Translated by Jan Kłós

Słowa kluczowe: bank, kredyt, system finansowy, system kredytowy, pieniądź.

Key words: bank, credit, financial system, credit system, money.